

Зміст

1. Управління активами інституційних інвесторів та адміністрування НПФ. Загальні результати	2
2. Результати діяльності індустрії управління активами ІСІ	3
2.1. Кількість КУА	3
2.2. Регіональний розподіл КУА та ІСІ	5
2.3. Вартість активів та чистих активів ІСІ	6
2.4. Чистий притік/відтік капіталу у відкритих ІСІ	8
2.5. Інвестори ІСІ	10
2.6. Структура активів ІСІ	13
2.7. Доходність ІСІ та інших напрямків інвестування	16
3. Резюме	19

1. Управління активами інституційних інвесторів та адміністрування НПФ.

Загальні результати

Кількість учасників ринку

Компанії з управління активами (КУА)

За 2-й квартал 2024 року загальна кількість **КУА** збільшилася на одну нову компанію, до **279**. За цей квартал із ринку не вийшла жодна КУА.

Адміністратори недержавних пенсійних фондів (АНПФ)

Кількість **АНПФ** зменшилася за 2-й квартал 2024 року не змінилася: **16**. Серед них, як і раніше, було п'ять компаній, які здійснювали винятково діяльність із адміністрування НПФ, решта – поєднували її з управлінням активами.

Інститути спільного інвестування (ІСІ)

Упродовж 2-го кварталу 2024 року, за даними УАІБ, було **zareestrovano 33 нових ІСІ**. Із них 28 – корпоративні фонди, у т. ч. 27 венчурних КІФ. Загальна кількість **сформованих ІСІ, які досягли нормативу мінімального обсягу активів**, у квітні-червні зросла: +8 фондів (+0.4%), до **1795** на 30.06.2024. За 2-й квартал нормативу досягли 29 ІСІ.

Недержавні пенсійні фонди (НПФ)

Кількість **НПФ в управлінні** станом на 30.06.2024, за даними УАІБ, зменшилася на один, до **51** (без КПНФ НБУ), у тому числі 43 відкритих (-1 за квартал і за рік), два корпоративних та шість професійних. Активами НПФ на кінець червня управляли ті ж 30 КУА.

В **адмініструванні** 14-ти АНПФ-членів УАІБ на кінець червня 2024 року перебували **52 НПФ**: 43 відкритих (-2 за 2-й квартал), три корпоративних і шість професійних.

Страхові компанії (СК)

Кількість **страхових СК, що передали свої активи в управління КУА**, у квітні-червні 2024

року не змінилася: одна КУА надавала такі послуги одній СК.

Активи в управлінні та ВЧА

Інститути спільного інвестування (ІСІ)

Сукупні загальні активи діючих ІСІ, що перебували в управлінні КУА та досягли нормативів, на 30.06.2024 дорівнювали **619 058 млн грн** (+0.8% за квартал, +8.2% за останній рік).

Вартість чистих активів (ВЧА) усіх сформованих ІСІ у 2-му кварталі 2024 року сповільнила зростання до +2.7% і на кінець червня сягнула **522 950 млн грн**. За рік у червні сукупна ВЧА ІСІ додала 14.5%.

Рух капіталу у відкритих ІСІ змінився на позитивний: **+57.6 млн грн** у 2-му квартал 2024 року й був найбільшим із 1-го кварталу 2021 року.

Річний чистий притік на кінець червня 2024 року, таким чином, вийшов у позитивну зону й сягнув **+51.3 млн грн**. При цьому **ВЧА** сектору збільшилася за квартал майже на 65 млн грн, до майже **218 млн грн**.

Недержавні пенсійні фонди (НПФ)

Активи НПФ в управлінні КУА у 2-му кварталі 2024 року прискорили зростання до +5.4%. На кінець червня вони становили **3 064 млн грн**, за даними наявних звітів 51-го пенсійного. Їхнє річне зростання прискорювалося далі: +24.9%

НПФ в адмініструванні членів УАІБ на кінець червня 2024 року мали **3 065 млн грн** активів, а отже – також зросли на 5.4% за 2-й квартал. За рік у червні сектор додав 20.1%.

Страхові компанії (СК)

Активи СК в управлінні КУА у 2-му кварталі 2024 року прискорилися до +8.2%, а за рік у червні наростили 37.4%. Станом на 30.06.2024 ці активи дорівнювали майже **232 млн грн**.

2. Результати діяльності індустрії управління активами ІСІ

2.1. Кількість КУА та ІСІ

У квітні-червні 2024 року індустрія управління активами інститутів спільного інвестування в Україні залишалася доволі стабільною. В умовах повномасштабної війни росії проти України, що на кінець червня тривала вже 28 місяців поспіль, галузь повернулася і до кількісного зростання за всіма основними показниками.

Кількість діючих **компаній з управління активами** за цей час збільшилася на одну нову компанію (+0.4%), до **279** на 30.06.2024 (рис. 1). За 2-й квартал із ринку не вийшла жодна КУА.

Компаній, що мали фонди в управлінні та подали звіти про свою діяльність за 2-й квартал 2024 року, було 249. Вони, як і раніше, управляли від одного до 75-ти ІСІ, а майже 99% таких компаній управляли принаймні одним венчурним фондом.

Упродовж 2-го кварталу 2024 року, за даними УАІБ, було **зарєєстровано 32 нових ІСІ** (після 19-

ти за 1-й та 7-ми за аналогічний період рік тому). Із них 27 були корпоративними фондами, решта – пайовими, при цьому: 27 – венчурні, три – закриті недиверсифіковані, два – кваліфікаційні.

Загальна кількість **сформованих ІСІ, які досягли нормативу мінімального обсягу активів** («визнаних»), у квітні-червні 2024 року продовжила зростати, хоч і, навпаки, удвічі повільніше, ніж у 1-му кварталі: +8 фондів (+0.4%). На 30.06.2024 вона становила **1795**. Із початку року, з урахуванням закриття частини фондів, кількість сформованих ІСІ зросла на 23 (+1.3%), а за останній рік у червні – на 31 (+1.8%).

У 2-му кварталі 2024 року нормативу досягли 29 ІСІ (після 19-ти за 1-й та 8-ми рік тому); 28 із них були КІФ, один – ПІФ, 27 – венчурними, а також по одному закритому недиверсифікованому й кваліфікаційному.

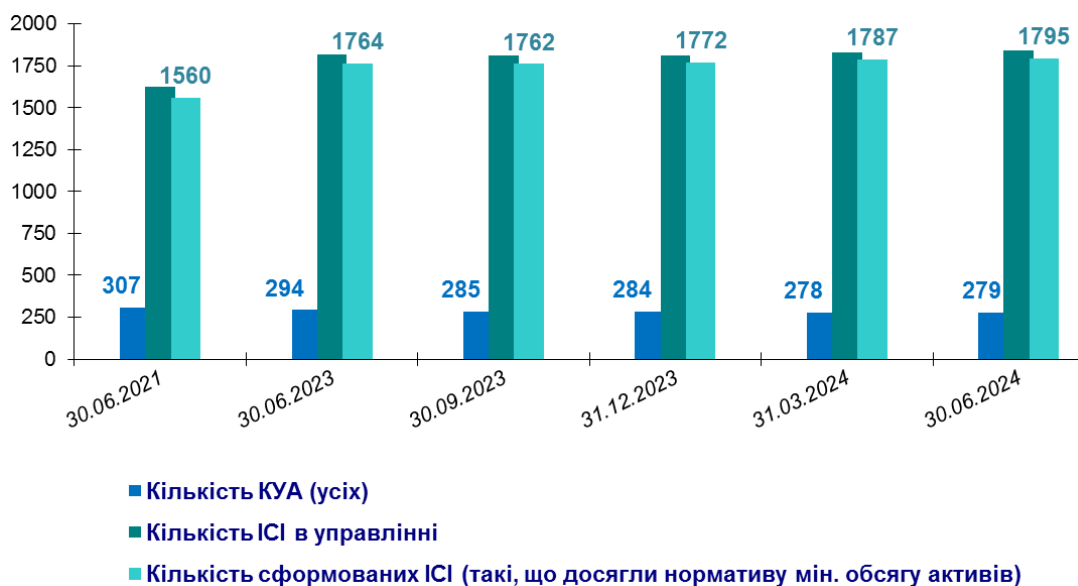

Рис. 1. Динаміка кількості КУА та ІСІ у 2-му кв. 2021-24 рр.

З урахуванням фондів, що вийшли з ринку за 2-й квартал 2024 року, кількість сформованих діючих фондів серед венчурних КІФ зросла на 32 (+3.1%, табл. 1). Венчурних пайових фондів (ПІФ), натомість, поменшало на 21 (-3.3%), що повернуло ринок до тенденції попередніх років.

Врешті, на кінець червня венчурні КІФ становили 58.9% усіх сформованих ІСІ (після 57.4% у березні та на початку року). Частка ж венчурних фондів у цілому зросла з 93.3% на початку січня й 93.5% у березні до 93.7% у червні 2024 року (рис. 2). Станом на 30.06.2024 венчурних ІСІ всього було 1682 (+0.7% за 2-й квартал, +2.1% за рік).

Таблиця 1. Динаміка кількості ІСІ, що досягли нормативів, за типами, видами та правовими формами, у 2-му кв. 2023-24 рр.

Дата / Період	Всього	ПІФ*									КІФ*		
		ВД*	ВС*	ІД*	ІС*	ЗД*	ЗН*	ЗС*	ЗК*	ЗВ*	ЗН*	ЗК*	ЗВ*
30.06.2023	1764	7	10	15	4	2	20	1	8	677	44	6	970
30.09.2023	1762	7	10	15	4	2	20	1	8	662	43	6	984
31.12.2023	1772	7	10	15	4	2	20	1	8	637	45	6	1017
31.03.2024	1787	7	10	15	4	2	20	1	8	645	43	6	1026
30.06.2024	1795	7	10	15	4	1	21	1	8	624	39	7	1058
Зміна за 2-й квартал 2024 року	8	0	0	0	0	-1	1	0	0	-21	-4	1	32
	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-50,0%	5,0%	0,0%	0,0%	-3,3%	-9,3%	16,7%	3,1%
Зміна з початку 2024 року	23	0	0	0	0	-1	1	0	0	-13	-6	1	41
	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-50,0%	5,0%	0,0%	0,0%	-2,0%	-13,3%	16,7%	4,0%
Зміна за рік	31	0	0	0	0	-1	1	0	0	-53	-5	1	88
	1,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-50,0%	5,0%	0,0%	0,0%	-7,8%	-11,4%	16,7%	9,1%

* ВД – відкриті диверсифіковані ІСІ, ВС – відкриті спеціалізовані, ІД – інтервальні диверсифіковані, ІС – інтервальні спеціалізовані, ЗД – закриті диверсифіковані, ЗН – закриті недиверсифіковані невенчурні, ЗС – закриті спеціалізовані, ЗК – закриті кваліфікаційні, ЗВ – закриті недиверсифіковані венчурні ІСІ.

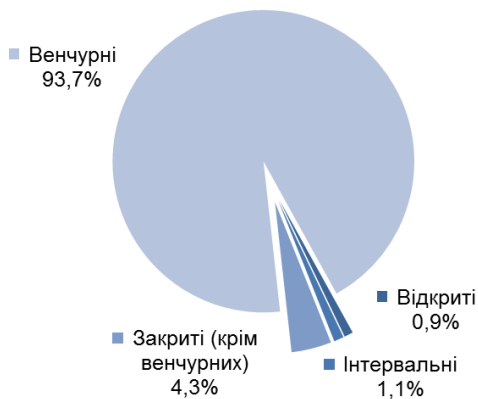

Рис. 2. ІСІ, що досягли нормативів, за типами фондів станом на 30.06.2024 р.

Кількість ІСІ, які ще не досягли нормативу мінімального розміру активів, тобто пайових фондів, на кінець червня 2024 року становила 42, або 2.3% від усіх ІСІ в управлінні (після 2.1% у березні та на початку року).

Таким чином, у 2-му кварталі 2024 року галузь ІСІ продовжила зростати зокрема за рахунок кількості фондів, причому двигуном цього процесу залишалися венчурні КІФ.

У процесі ліквідації, за даними УАІБ, у червні загалом залишалися або розпочали його 75 фондів

(4.2% від усіх визнаних ІСІ, після 4.8% у березні). Серед них були: один відкритий, чотири інтервальних і два закритих диверсифікованих ПІФ, п'ять закритих недиверсифікованих ПІФ і один такий же КІФ, один закритий кваліфікаційний ПІФ, 57 венчурних ПІФ (на 10 менше, ніж у березні) та чотири КІФ.

ІСІ з публічним розміщенням на кінець 2-го кварталу 2024 року було 73, після 72 у березні (табл. 2). Кількість КУА, що управляють ІСІ з публічним розміщенням, зросла з 27 до 28.

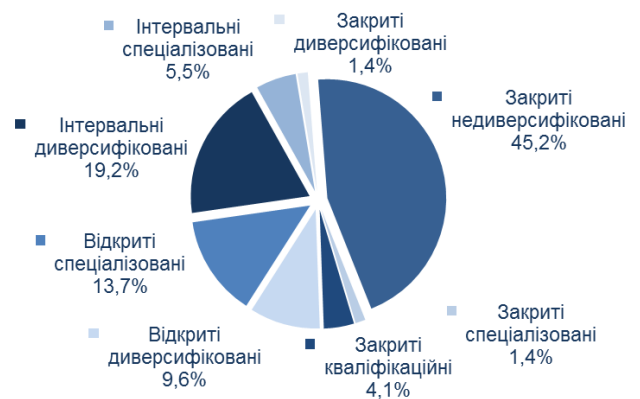

Рис. 3. ІСІ з публічним розміщенням станом на 30.06.2024 р.

Таблиця 2. Динаміка кількості ІСІ з публічним розміщенням у 2-му кв. 2023-24 рр.

Дата / Період	Всього	Відкриті			Інтервальні			Закриті				
		Д*	С*	Всього	Д*	С*	Всього	Д*	Н*	С*	К*	Всього
30.06.2023	75	7	10	17	14	4	18	2	34	1	3	40
30.09.2023	75	7	10	17	14	4	18	2	34	1	3	40
31.12.2023	74	7	10	17	14	4	18	2	33	1	3	39
31.03.2024	72	7	10	17	14	4	18	2	31	1	1	37
30.06.2024	73	7	10	17	14	4	18	1	33	1	3	38
Зміна за 2-й квартал 2024 року	1	0	0	0	0	0	0	-1	2	0	2	1
	1,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-50,0%	6,5%	0,0%	200,0%	2,7%
Зміна з початку 2024 року	-1	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	-1
	-1,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-2,6%
Зміна за рік	-2	0	0	0	0	0	0	-1	-1	0	0	-2
	-2,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-50,0%	-2,9%	0,0%	0,0%	-5,0%

* Д - диверсифіковані, С - спеціалізовані, Н - недиверсифіковані, К - кваліфікаційні.

Диверсифікованих та спеціалізованих ІСІ з публічною емісією на кінець червня, як і впродовж 1-го півріччя 2024 року, було 31 (табл. 3).

Склад фондів за класами активів¹ у 2-му кварталі не змінився. До фондів акцій було віднесено 5 ІСІ – ті самі два відкритих та три інтервальних, що й у березні та на початку року. Станом на 30.06.2024 клас фондів акцій зберігав частку 16,1% усіх диверсифікованих і спеціалізованих ІСІ з публічним розміщенням (рис. 4).

Фонди облігацій у червні 2024 року включали ті ж три відкритих ІСІ, що належали до цього класу в березні й на початку року. Їхня частка залишалася на рівні 12,9%.

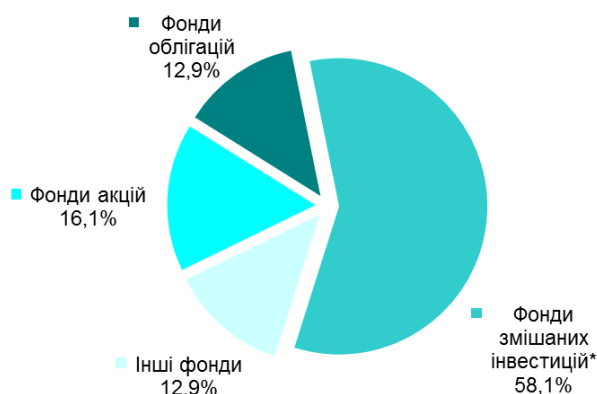

Рис. 4. Диверсифіковані ІСІ з публічною емісією за класами фондів станом на 30.06.2024 р.

Фонди змішаних інвестицій – 18 ІСІ – це незмінні з початку 2024 року 9 відкритих, 8 інтервальних та один закритий фонд. Цей клас, відповідно, мав найбільшу частку – 58,1% диверсифікованих та спеціалізованих ІСІ з публічним розміщенням.

До «інших» фондів належали незмінні два відкритих та один інтервальний ІСІ, а також один – закритий (12,9%).

Таблиця 3. Динаміка диверсифікованих ІСІ з публічною емісією за класами фондів у 2-му кв. 2023-24 рр.

Дата / Період	Всього	Фонди акцій	Фонди облігацій	Фонди змішаних інвестицій*	Інші фонди
30.06.2023**	30	4	3	20	3
30.09.2023**	30	4	3	20	3
31.12.2023	31	5	4	19	3
31.03.2024	31	5	4	18	4
30.06.2024	31	5	4	18	4
Зміна за 2-й квартал 2024 року	0	0	0	0	0
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Зміна з початку 2024 року	0	0	0	-1	1
	0,0%	0,0%	0,0%	-5,3%	33,3%
Зміна за рік	1	1	1	-2	1
	3,3%	25,0%	33,3%	-10,0%	33,3%

* Мають і акції, і облігації, і грошові кошти у своїх портфелях.

** Відсутні дані щодо двох диверсифікованих інтервальних ІСІ, один із яких належав до фондів акцій, інший - фондів облігацій станом на 30.09.2022; на 31.12.2023 отримані звіти цих фондів дозволили віднести їх до цих класів знову, а один фонд, що належав до фондів змішаних інвестицій на 30.09.2023, на кінець року мав нульові активи і був у процесі ліквідації.

¹ Див. Ренкінги «ІСІ (диверсифіковані публічні) - за класами фондів» та Методику ренкінгування КУА та ІСІ за результатами їхньої діяльності на сайті УАІБ: <http://www.uaib.com.ua>.

2.2. Регіональний розподіл КУА

У Києві та столичному регіоні у квітні-червні 2024 року загальна кількість **діючих КУА** збільшилася на одну компанію, до 195 (рис. 5). Закритих КУА у цей період не було. Частка Києва та області у регіональному розподілі КУА, відповідно, дещо зросла, 69.8% у березні до 69.9% у червні, що було несуттєво менше, ніж 70.4% на початку року.

У решті регіонів, зокрема й ТОП-5 за чисельністю КУА, у 2-му кварталі вона не змінилася. Вага Дніпра та області на 30.06.2024 залишалася на рівні 7.2% (для незмінних 20 компаній); Харків та

область, на які тривали регулярні повітряні атаки росії у цей період, зберігав третю позицію із 6.8% (19 КУА); Львів і його регіон на кінець червня мали майже незмінні 3.9% за кількістю КУА (11); Одеса та область мали незмінні 7 КУА, що, як і раніше, становили 2.5% ринку.

Частка областей України *поза п'ятіркою лідерів* також практично не змінилася: на кінець червня 2024 року вона залишалася в межах 9.7% (27 компаній).

Рис. 5. Регіональний розподіл кількості КУА станом на 30.06.2024 р.

2.3. Вартість активів та чистих активів ІСІ

Сукупні загальні активи діючих ІСІ, що перебували в управлінні КУА та досягли нормативів (сформованих, «визнаних» ІСІ), за даними звітів фондів, на 30.06.2024 дорівнювали **619 058 млн грн** (рис. 6). За 2-й квартал вони зросли загалом на 0.8%, за 1-е півріччя 2024 року – на 3.0%, а за останній рік – на 8.2%.

Зростання вартості активів сформованих ІСІ у квітні-червні 2024 року відбулося в усіх секторах ІСІ за типами фондів, попри зменшення кількості квартальних звітів закритих із приватним розміщенням (крім венчурних).

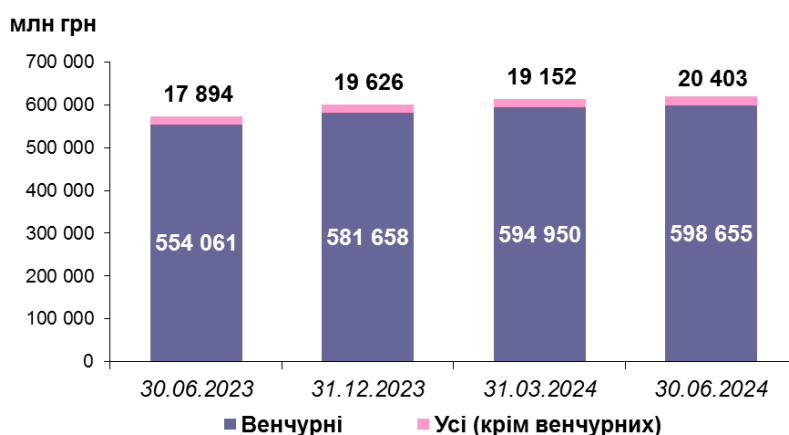

Рис. 6. Динаміка вартості активів ІСІ 2-му кварталі 2023-24 рр.

Відносно найбільше за 2-й квартал зросли активи *відкритих ІСІ* – на 45.1%, що тримали позитивний тренд п'ятий квартал поспіль – за незмінної кількості діючих фондів у секторі (16). Такій стрімкій динаміці значно посприяв масштабний притік капіталу до сектору. Також доволі суттєвий приріст мали *закриті ІСІ з публічним розміщенням*: +6.9%. *Венчурні* фонди додали 0.6% активів, зокрема, на тлі збільшення кількості звітів цих фондів на 1.5%.

Станом на 30.06.2024 загальні активи *венчурних ІСІ* становили 598 655 млн грн, *відкритих ІСІ* – 222 млн грн. За рік у червні перші наростили 8.0%, другі – 53.6%.

Вартість чистих активів (ВЧА) усіх сформованих ІСІ у 2-му кварталі 2024 року сповільнила зростання порівняно з 1-м до +2.7% і на кінець червня сягнула **522 950 млн грн** (табл. 4).

Приріст ВЧА зафіксовано в усіх секторах ІСІ, окрім *інтервальних*, де чисті активи несуттєво зменшилися. Для *венчурних* фондів одним із вагомих чинників загального зростання ВЧА, як і загальних активів, залишалось створення нових КІФ цієї категорії.

Із початку 2024 року сукупна ВЧА ІСІ додала 6.6%, а за рік у червні – 14.5%.

Таблиця 4. Динаміка ВЧА ІСІ у розрізі типів фондів у 2-му кварталі 2023-24 рр., млн грн

Фонди	30.06.2023	31.12.2023	31.03.2024	30.06.2024	Зміна за 1-й квартал 2024	Зміна з початку 2024 року	Зміна за рік
Відкриті	144,6	151,9	153,1	217,7	42,2%	43,3%	50,6%
Інтервальні	58,9	60,7	62,8	62,8	0,0%	3,6%	6,8%
Закриті (крім венчурних), у т. ч.:	16 945,2	18 969,2	18 507,8	19 813,0	7,1%	4,4%	16,9%
з публічною емісією	4 245,7	3 990,8	4 126,0	4 563,7	10,6%	14,4%	7,5%
з приватною емісією	12 699,5	14 978,5	14 381,8	15 249,2	6,0%	1,8%	20,1%
Усі (крім венчурних)	17 148,6	19 181,8	18 723,8	20 093,5	7,3%	4,8%	17,2%
Венчурні	439 431,2	471 303,0	490 597,4	502 856,9	2,5%	6,7%	14,4%
Усі (з венчурними)	456 579,9	490 484,8	509 321,1	522 950,4	2,7%	6,6%	14,5%

* Діючі ІСІ, які досягли нормативу мінімального обсягу активів (були визнані такими, що відбулися), перебувають в управлінні КУА та надали звітність за відповідний період (на звітну дату).

Найстрімкіше серед секторів ІСІ за типами фондів у 2-му кварталі ВЧА також зросла у *відкритих ІСІ* (+42.2%), значний приріст мали і *закриті ІСІ з*

публічним розміщенням (+10.6%), а *венчурні* наростили чисті активи на 2.5%, продовжуючи

зменшувати частку зобов'язань у своїх сукупних активах (до 16%).

Відкриті ІСІ, що на 30.06.2024 мали майже 218 млн грн ВЧА, за перше півріччя 2024 року наростили її на 43.3%, а за рік у червні – у півтора рази (+50.6%). Уперше за три квартали відкриті фонди

отримали чистий притік капіталу, до того ж один із найбільших в історії сектору, який значною мірою вплинув на двознакове зростання його ВЧА (внесок – майже 90% у кварталному прирості), хоча й підвищення вартості портфельних активів фондів тривало.

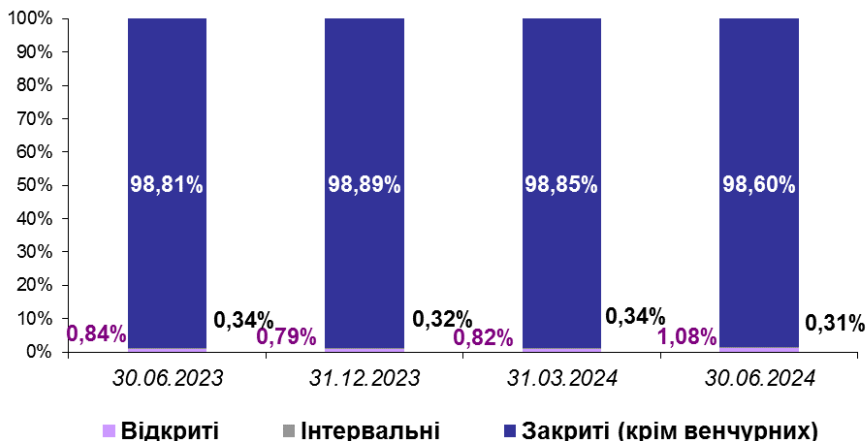

Рис. 7. Динаміка розподілу ВЧА невенчурних ІСІ за типами фондів у 2-му кварталі 2023-24 рр.

ВЧА венчурних фондів також додала 6.7% за пів року та 14.4% за останній рік, що майже відповідало приросту всієї галузі за відповідні періоди. У червні 2024 року чисті активи цих ІСІ становили 502 857 млн грн, або 96.2% сукупної ВЧА усіх ІСІ (рис. 8), після 96.3% у березні.

Частка інших секторів фондів у сукупній ВЧА усіх ІСІ в цілому, таким чином, вперше цього року збільшилася: із 3.7% у березні до 3.8% у червні. Вага відкритих ІСІ при цьому вийшла за межі 0.03%, що зберігалися тривалий час, і піднялася до 0.04%, зокрема, завдяки значному притоку капіталу в сектор.

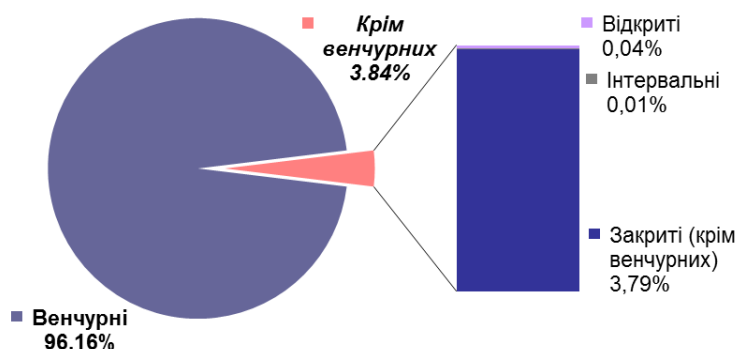

Рис. 8. Розподіл ВЧА ІСІ за типами фондів станом на 30.06.2024 року

2.4. Чистий притік/відтік капіталу у відкритих ІСІ

На кінець червня 2024 року українські відкриті ІСІ працювали в умовах повномасштабної війни росії проти України вже 28 місяців, або 10-й квартал поспіль. У квітні-травні у секторі переважав чистий

відтік капіталу, хоча квітні окремі фонди мали позитивні чисті продажі.

У червні ж сектор отримав історично найбільший місячний притік капіталу – понад 63 млн

грн (рис. 9), що відбулося за рахунок чистих продажів усього в одному фонді (змішаних інвестицій).

Упродовж квітня-червня 2024 року на цей фонд загалом припадало від 99% до понад 100%

сукупних щомісячних чистих продажів (або відтоку) в секторі, а в цілому за 2-й квартал – 99.5% сукупного чистого притоку.

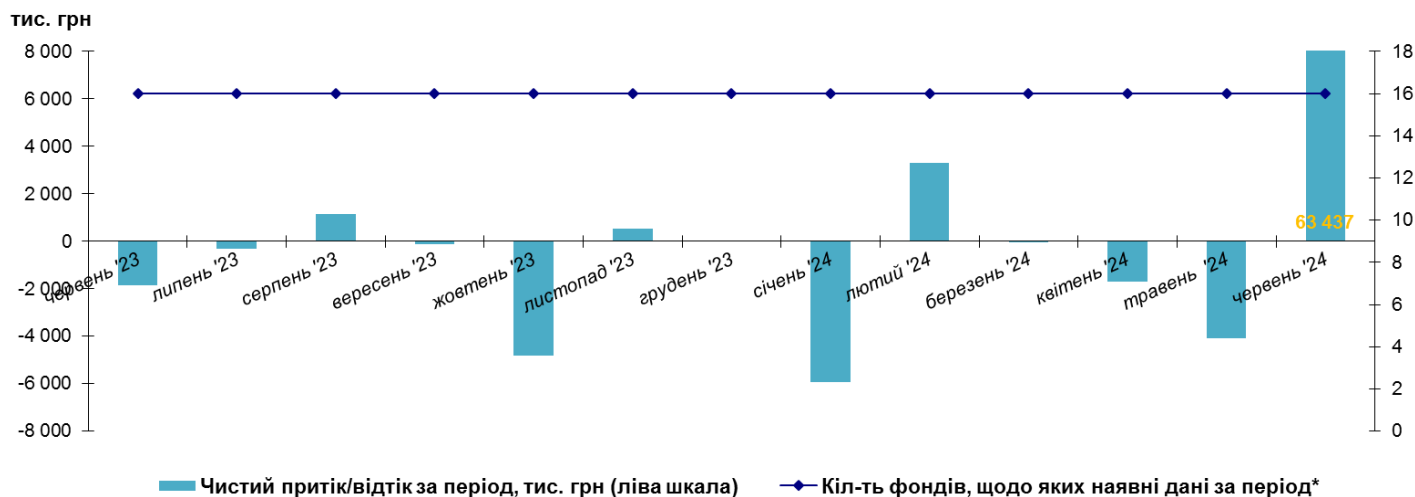

Рис. 9. Щомісячний чистий притік/відтік капіталу відкритих ІСІ у червні 2023-24 рр. (за щоденними даними)

Кількість відкритих ІСІ із чистим притоком коливалася від двох у квітні до нуля у травні та до одного у червні, а фондів із чистим відтоком – від трьох у квітні-травні до одного у червні.

У цілому в 2-му кварталі 2024 року рух капіталу зафіксовано у 6-ти з 16-ти фондів у секторі, половина з яких отримали чистий притік.

Рух капіталу у відкритих ІСІ змінився з -2.7 млн грн за 1-й квартал 2024 року на +57.6 млн грн у

2-му й був найбільшим із 1-го кварталу 2021 року (рис.10). При цьому за квітень-червень у секторі збільшилася кількість учасників – місцевих роздрібних інвесторів.

Річні чисті продажі на кінець червня 2024 року, таким чином, вийшли у позитивну зону й сягнули +51.3 млн грн (після -8.8 млн грн у березні).

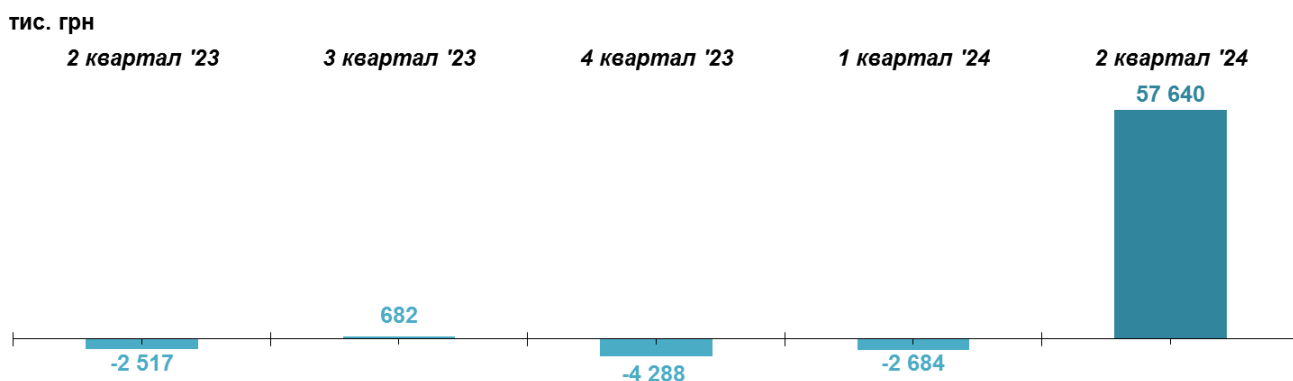

Рис. 10. Чистий притік/відтік капіталу відкритих ІСІ у 2-му кварталі 2023-24 рр., поквартально

У Європейському Союзі та світі притік нового капіталу до інвестиційних фондів у 2-му кварталі 2024 року тривав, причому в ЄС він суттєво посилювався. Обидві великі категорії європейських фондів – UCITS² та AIF³ – за даними EFAMA⁴, знову мали квартальні чисті продажі, причому якщо в перших вони зросли у порівнянні з 1-м кварталом на 40% із уже високої тоді бази, то у других – у понад 1.5 рази, хоч і зі значно нижчої бази. Інтерес інвесторів до довгострокових фондів (усі, крім фондів грошового ринку), загалом продовжував посилюватися. Хоча лідери продажів, фонди облігацій, і залучили дещо менше у цьому кварталі, попит на них лишився найбільшим, на тлі очікуваного зниження ставок. Водночас, фонди акцій збільшили чисті продажі майже у 10 разів, відштовхуючись від слабкого показника 1-го кварталу.

Загалом, за квітень-червень 2024 року європейська індустрія інвестиційних фондів отримала чистий притік капіталу в розмірі 148 млрд євро (після +106 млрд євро за попередній квартал та лише +9 млрд євро за аналогічний період минулого року).

UCITS-фонди за 2-й квартал залучили додатково 134 млрд євро (після +97 за попередній та -5 млрд євро рік тому). У цьому кварталі найбільш успішними залишалися UCITS облігацій: +72 млрд євро (після +84 млрд євро за попередній квартал та +35 млрд євро рік тому). У фондах акцій другий квартал поспіль спостерігався чистий притік капіталу, що стрімко зріс: +35 млрд євро (після +10 млрд євро за попередній квартал та -12 млрд євро рік тому). А от у фондах змішаних активів цієї категорії тривав чистий

відтік: -4 млрд євро за 2-й квартал 2024, після -24 млрд євро за попередній (-26 млрд євро рік тому). Чистий притік до UCITS MMF (фонди грошового ринку) прискорився з 23 млрд євро до 28 млрд євро за квартал (рік тому – +5 млрд євро). ETF (біржові фонди, що використовуються для інвестування як у ринки акцій, так і облігацій) цієї категорії також збільшили темпи припливу капіталу: 58 млрд євро, після 54 млрд євро за 1-й квартал (рік тому – +33 млрд євро).

AIF-фонди у 2-му кварталі мали чистий притік 14 млрд євро (після +9 млрд євро за попередній, +15 млрд євро рік тому). Серед типів (класів) AIF найбільший квартальний чистий притік цього разу отримали AIF змішаних активів: +11 млрд євро (після +9 млрд євро, -9 млрд євро рік тому). Фонди облігацій цієї категорії мали другий найкращий результат додаткових залучень капіталу в цей період: +7 млрд євро (після +12 млрд євро, +8 млрд євро рік тому). «Інші» фонди⁵ – найбільша категорія серед AIF за чистими активами – за квітень-червень отримали всього 0.5 млрд євро (після -2 млрд євро за попередній квартал, +29 млрд євро рік тому). Фонди нерухомості також покращили результат попереднього кварталу, перевівши його у позитивну зону в 2-му: +1 млрд євро (після -2 млрд євро, рік тому – +2 млрд євро).

Чисті активи UCITS та AIF у 2-му кварталі 2024 року зросли ще на 2.2%, а за рік у червні – на 11.2%. Зокрема UCITS збільшилися на 2.6% за квартал, випереджаючи динаміку більшості ринків завдяки притоку капіталу. ВЧА AIF додала 1.4% у квітні-червні. Сукупна ВЧА фондів у ЄС та ЄЕЗ на кінець червня становила майже 22.1 трлн євро, з яких 64.3% було в UCITS.

2.5. Інвестори ICI

У квітні-червні 2024 року найбільш суттєві зміни у структурі власності ICI за типами фондів і способами розміщення відбулися в закритих ICI з публічним розміщенням, помітними вони були й у

відкритих фондах. У кожному з цих секторів вони були зумовлені динамікою одного чи кількох фондів, що значно вплинула на зміну загальної картини у відповідному секторі.

² У цьому контексті довгострокові фонди UCITS – усі класи UCITS, окрім фондів грошового ринку. UCITS (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities) – підприємства з колективного (спільного) інвестування в оборотні цінні папери (такі, що перебувають в обігу на регульованих ринках); є відкритими фондами із публічним розміщенням жорсткими вимогами до складу, якості, ліквідності та структури активів. Регулюються відповідною Директивою (Directive 2009/65/EC від 13 липня 2009, зі змінами згідно з Directive 2014/91/EU від 23 липня 2014) та іншими пов'язаними актами законодавства ЄС. Є найбільш подібними до українських відкритих ICI (диверсифікованих та спеціалізованих, з публічним розміщенням).

³ AIF (Alternative Investment Funds) – фонди альтернативних інвестицій; фактично включають усі інші регульовані фонди, що не є UCITS. Компанії, що

здійснюють управління такими фондами, регулюються Директивою AIFMD (Directive 2011/61/EU of 8 June 2011). Більшість українських ICI за своїми характеристиками подібні саме на AIF.

⁴ За наявними даними щодо 29-ти країн, асоціації яких є членами EFAMA (24 країни-члени ЄС, у т. ч. Польща (колишній член EFAMA), а також Великобританія, Ліхтенштейн, Норвегія, Швейцарія і Туреччина) – див. [European Quarterly Statistical Release: Trends in the European Investment Fund Industry in the Second Quarter of 2024](http://www.efama.org) на сайті EFAMA: <http://www.efama.org>.

⁵ Ця категорія AIF включає фонди грошового ринку, гарантовані фонди, ARIS-фонди (фонди інноваційних стратегій абсолютного доходу) та решту інших AIF-фондів.

Загалом, в усіх ІСІ разом, частка найбільших інвесторів за чистими активами, що їм належать, – **юридичних осіб-резидентів** – продовжила тенденцію до зменшення: із 42.4% на початку 2024 року та 41.5% на кінець березня до 41.0% у червні. Як і раніше, у 2-му кварталі це знову відбулося через відносно слабше зростання сукупних коштів цих інвесторів у ІСІ, зокрема, венчурних, ніж коштів інших категорій інвесторів. Кошти цієї категорії у *венчурних* фондах у квітні-червні зросли на 5.3%, у *відкритих* – на 5.0% – на порядок менше, ніж іншої категорії інвесторів. А от у решті *закритих* ІСІ вони зменшилися на 3.6%, в *інтервальних* фондах – на 9.9%.

Врешті, у *венчурних* та у *відкритих* ІСІ частка коштів юридичних осіб-резидентів падала далі: відповідно, з 42.0% у березні до 41.6% у червні та з 6.8% у березні до 5.8% у червні 2024 року (рис. 11). В *інтервальних* фондах вона також понизилася – з 7.5% до 6.7%. У *закритих ІСІ (крім венчурних)* загалом частка цих інвесторів у ВЧА зменшилася за 2-й

квартал із 28.1% до 25.3%, а у фондах цього типу з *публічним розміщенням* зокрема – з майже 74.0% до 64.4%. Таким чином, вага коштів компаній-резидентів України за цей квартал опустилася в усіх секторах ІСІ, а станом на 30.06.2024 найбільшу частку вони зберігали у *закритих ІСІ з публічним розміщенням*.

Фізичні особи-резиденти у 2-му кварталі 2024 року продовжували нарощувати свої кошти в ІСІ в цілому та в кожному секторі фондів зокрема. У ВЧА усіх ІСІ частка цих інвесторів піднялася з 37.0% у березні до 37.4% у червні.

Сукупна вартість інвестицій цих учасників у *венчурних* ІСІ за квітень-червень збільшилася на 6.8%, що сприяло зростанню їхньої частки у ВЧА сектору з 35.7% до 35.9% за квартал.

У *відкритих* ІСІ сукупна вартість вкладень роздрібних інвесторів-резидентів за квартал зросла на 46.7%, а їхня вага у ВЧА – з 87.0% у березні до 89.7% у червні.

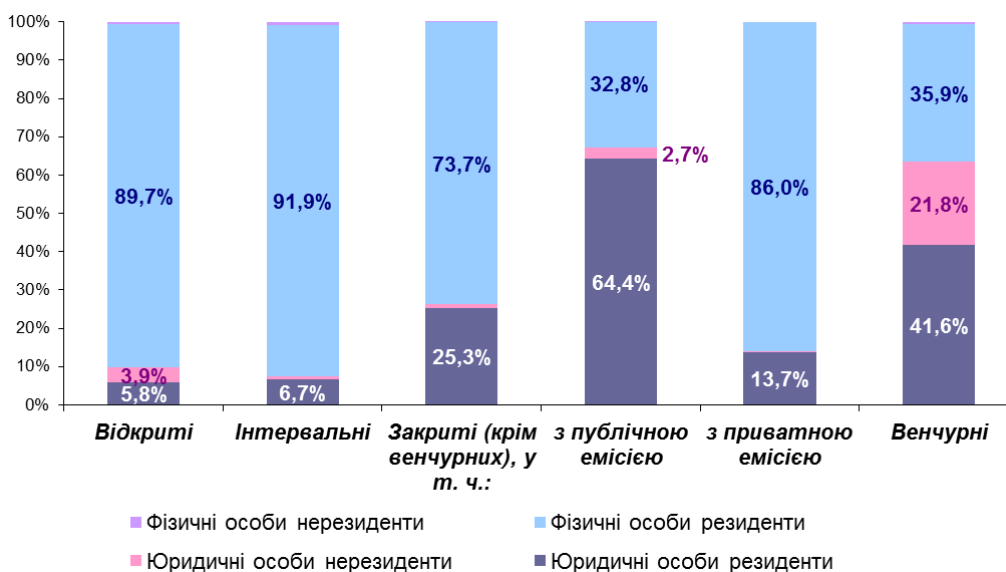

Рис. 11. Вкладення в ІСІ за категоріями інвесторів станом на 30.06.2024 року, частка у ВЧА⁶

Сукупні кошти **інвесторів-нерезидентів** в усіх ІСІ за 2-й квартал 2024 року збільшилася на 6.4%. Це традиційно відбулося переважно за рахунок юридичних осіб, але у відносних темпах знову стрімкіше зросли кошти індивідуальних інвесторів - нерезидентів (+12.8% проти +6.3%). Вага ж

нерезидентів у ВЧА ІСІ в цілому несуттєво зросла в межах 21.6% на кінець червня.

За секторами, квартальне зростання коштів нерезидентів знову відбулося переважно у *венчурних* фондах (+6.5% за квітень-червень 2024 року). Приріст також зафіксовано у *відкритих* ІСІ: +1.7%. Натомість,

⁶ Без урахування цінних паперів фондів на пред'явника, що перебувають в обігу.

у закритих ІСІ (крім венчурних) відбулося значне зменшення коштів цих інвесторів за 2-й квартал (-21.8%), що частково пов'язано із закриттям кількох фондів цього типу. Також кошти цієї категорії інвесторів відносно суттєво скоротилися в інтервальних ІСІ, проте з дуже низької бази (зменшення – в межах 0.3 млн грн).

Врешті, частка нерезидентів у ВЧА венчурних фондів на кінець червня зросла з 22.3% до 22.4%, в закритих (крім венчурних) у цілому – скоротилася з 1.3% до 0.9%, а у відкритих ІСІ – з 6.2% до 4.5%.

Станом на 30.06.2024 97.4% закордонних вкладень в усіх ІСІ в цілому утримували **компанії-нерезиденти** (після 97.5% у березні), а 99.8% їхніх коштів, як і раніше, перебували у венчурних ІСІ.

У відкритих фондах сукупна вартість інвестицій цих учасників у 2-му кварталі зросла, проте тільки на 1.2%, що понизило їхню вагу далі, з 5.4% у березні до 3.9% у червні.

Кількість інвесторів ІСІ на 30.06.2024 року становила **286 719** (табл. 5)*. Із них 99%, як і раніше, були фізичними особами - резидентами України, 94.4% – учасниками інтервальних фондів⁷, 0.6% – відкритих, 1.6% – венчурних.

За 2-й квартал 2024 року інвесторів ІСІ стало більше загалом на 2 944 (1.0%). При цьому приріст зафіксовано в усіх секторах за типами фондів, окрім закритих ІСІ з приватним розміщенням (крім венчурних).

Таблиця 5. Інвестори ІСІ за категоріями, кількість та частка у загальній кількості, станом на 30.06.2024 р.

Фонди	Юридичні особи				Фізичні особи				РАЗОМ	Q2 2024
	резиденти		нерезиденти		резиденти		нерезиденти			
Відкриті	20	1,14%	2	0,11%	1 732	98,58%	3	0,17%	1 757	3,8%
Інтервальні	18	0,01%	1	0,00%	270 512	99,99%	19	0,01%	270 550	0,0%
Закриті (крім венчурних), у т. ч.:	355	3,64%	9	0,09%	9 395	96,20%	7	0,07%	9 766	39,1%
з публічною емісією	165	2,12%	4	0,05%	7 608	97,74%	7	0,09%	7 784	114,1%
з приватною емісією	190	9,59%	5	0,25%	1 787	90,16%	0	0,00%	1 982	-41,4%
Усі (крім венчурних)	393	0,14%	12	0,00%	281 639	99,85%	29	0,01%	282 073	1,0%
Венчурні	2 084	44,86%	298	6,41%	2 233	48,06%	31	0,67%	4 646	2,7%
Усі (з венчурними)	2 477	0,86%	310	0,11%	283 872	99,01%	60	0,02%	286 719	1,0%

У 2-му кварталі 2024 року стрімко скоротилася кількість інвесторів закритих ІСІ з приватним розміщенням (крім венчурних): -41.4% (-1 402). Це відбулося через зменшення кількості фондів цієї категорії, зокрема, внаслідок переходу одного фонду в категорію ІСІ з публічним розміщенням, де кількість інвесторів зросла за цей період на 114.1% (4 149), до 7 784 – також завдяки залученню нових учасників до цього фонду й іншого в цій категорії, що вийшов на ринок протягом квітня-червня.

У відкритих ІСІ кількість інвесторів за цей квартал зросла вдруге поспіль – на 3.8% (65), до 1 757.

У венчурних фондах інвесторів побільшало на 2.7% (123), до 4 646, що було вже третім показником після інтервальних і закритих ІСІ з публічним розміщенням.

За категоріями учасників, кількість **українських резидентів - корпоративних**

інвесторів за 2-й квартал 2024 року зменшилася в інтервальних ІСІ (-1, -5.3%) та закритих фондах із приватним розміщенням (-6, -3.1%), зросла – у закритих фондах із публічним розміщенням (+5, +3.1%) та у венчурних (+91, +4.6%) – переважно за рахунок нових фондів.

Фізичні особи-резиденти у квітні-червні 2024 року вкотре стали основними новими учасниками ІСІ. Найсуттєвіше їхня кількість знову зросла у закритих ІСІ із публічним розміщенням: +4 145 (+119.7%). Водночас, у фондах цього типу з приватним розміщенням (крім венчурних) їх поменшало на 1 395 (-43.8%). У відкритих ІСІ їх другий квартал поспіль ставало більше: +65 осіб (+3.9%), а у венчурних фондах кількість місцевих індивідуальних інвесторів у 2-му кварталі продовжила тривалий тренд зростання: +52 (+2.4%, при збільшенні кількості звітів цих ІСІ на 1.5%).

⁷ Це пов'язано з діяльністю кількох фондів, які з колишніх взаємних фондів було реорганізовано в інтервальні ІСІ та які мають відносно дуже багато дрібних інвесторів.

Нерезидентів серед інвесторів ІСІ на кінець червня 2024 року загалом було 370, тобто на 22 менше, ніж у березні (-5.6%). Зокрема, у **венчурних** фондах їх поменшало на 20 (-5.7%) – за рахунок зменшення кількості **компаній-нерезидентів** тут на 19 (-6.0%) й індивідуальних закордонних інвесторів на один (-3.1%). Кількість **фізичних осіб-нерезидентів** серед інвесторів в ІСІ в цілому зменшилася на два (-3.2%) – по одному з венчурних фондів і закритих ІСІ з публічним розміщенням (-3.1% та -12.5% відповідно).

Венчурні ІСІ, як і раніше, мали найбільшу кількість і частку інвесторів-нерезидентів: на кінець червня 2024 року їх було 329 у секторі – майже 89% від нерезидентів в усіх ІСІ, як і раніше, та 7.1% усіх учасників цих фондів (після 7.7% у березні). Із них 6.4% становили корпоративні інвестори (після 7.0%).

У **відкритих** ІСІ кількість інвесторів-нерезидентів – як корпоративних, так і індивідуальних – залишалася незмінною вже тривалий час: п'ять усього, із яких три – фізичні особи (близько 0.3% усіх учасників цих фондів, як і раніше).

2.6. Структура активів ІСІ

У структурі активів ІСІ у 2-му кварталі 2024 року, **частка цінних паперів та деривативів** продовжувала зростати в інтервальних ІСІ та у закритих із публічним розміщенням, а натомість у відкритих – скорочуватися. Також цих активів стало віносно менше у закритих ІСІ з приватним розміщенням, зокрема й венчурних. При цьому **сукупна вартість** усіх цінних паперів і деривативів в активах ІСІ у цілому та майже в усіх секторах (крім закритих невенчурних ІСІ з приватним розміщенням) за 2-й квартал 2024 року зросла (+1.8% для усіх ІСІ в цілому).

Найбільше на зміни у структурі активів узагалі й вазі у ній цінних паперів зокрема у **відкритих** фондах вплинуло нарощення сукупної вартості вкладень у **державні облигації (зокрема, ОВДП)**,

що, проте, поступалося збільшенню суми коштів; також, зменшення ваги фондових інструментів відбулося в умовах відносно слабкого зростання сукупних вкладень сектору в **акції** (табл. 6).

У **закритих ІСІ із публічним розміщенням** значне збільшення вкладень в **державні облигації** забезпечило зростання ваги ЦП в активах сектору загалом, а також цьому посприяло збільшення суми інвестицій у **корпоративних облигаціях**. Цей сектор був єдиним, де у цьому кварталі не лише вага, а й сукупна вартість вкладень в **акціях** зменшилася.

У **венчурних ІСІ ОВДП** були єдиним видом цінних паперів, сукупні вкладення в який у квітні-червні 2024 року зменшилися, що відповідно відобразилося на їхній вазі в активах.

Таблиця 6. Зміни у структурі агрегованих портфелів ІСІ за типами фондів у 2-му кварталі 2024 року

Вид активу / Тип ІСІ / Зміна частки в активах за квартал	Відкриті		Інтервальні		Закриті - з публ. проп.		Закриті - з прив. проп.		Венчурні	
	проц. п.	%	проц. п.	%	проц. п.	%	проц. п.	%	проц. п.	%
Інші активи (у т. ч. ДЗ та КП)	-0,26	-8,3%	-0,12	-0,6%	-10,54	-12,0%	3,37	4,7%	-0,32	-0,4%
Нерухомість	-	-	-	-	-	-	0,01	0,1%	0,07	1,3%
Грошові кошти та банківські депозити	2,82	7,2%	0,01	0,1%	0,19	72,1%	-0,61	-29,2%	0,26	11,4%
Банківські метали	-0,28	-25,4%	-	-	0,00	1,2%	-	-	0,00	6,6%
Облігації державні (у т. ч. ОВДП)	1,60	3,7%	-0,08	-0,1%	9,31	123,6%	-2,23	-28,1%	-0,11	-14,0%
Акції	-3,22	-30,6%	0,21	1,5%	-0,24	-7,5%	-0,21	-4,0%	0,03	2,1%
Корпоративні облигації	-0,67	-22,8%	-0,01	-0,3%	0,62	87,0%	-0,31	-14,8%	0,02	0,8%
Векселі	-	-	-	-	-0,14	-1,00	-0,03	-4,1%	0,03	3,3%
Інші ЦП та деривативи	-	-	-	-	-	-	0,00	-4,5%	0,03	2,7%
Цінні папери та деривативи	-2,28	-4,0%	0,12	0,2%	9,55	82,2%	-2,77	-17,3%	-0,01	-0,1%

Відкриті фонди за 2-й квартал 2024 року зменшили частку інструментів ринків капіталу у своїх активах із 56.7% до 54.4%. В інтервальних ІСІ вона ж продовжувала зростати: з 71.3% у березні до 71.4% у червні – як і раніше, найбільше серед усіх секторів за

типами ІСІ. В обох цих секторах найбільшу частку як серед видів цінних паперів, так і в активах загалом утримували **державні облигації (ОВДП)**, що в інтервальних фондах становили понад половину активів упродовж кварталу – рис. 12.

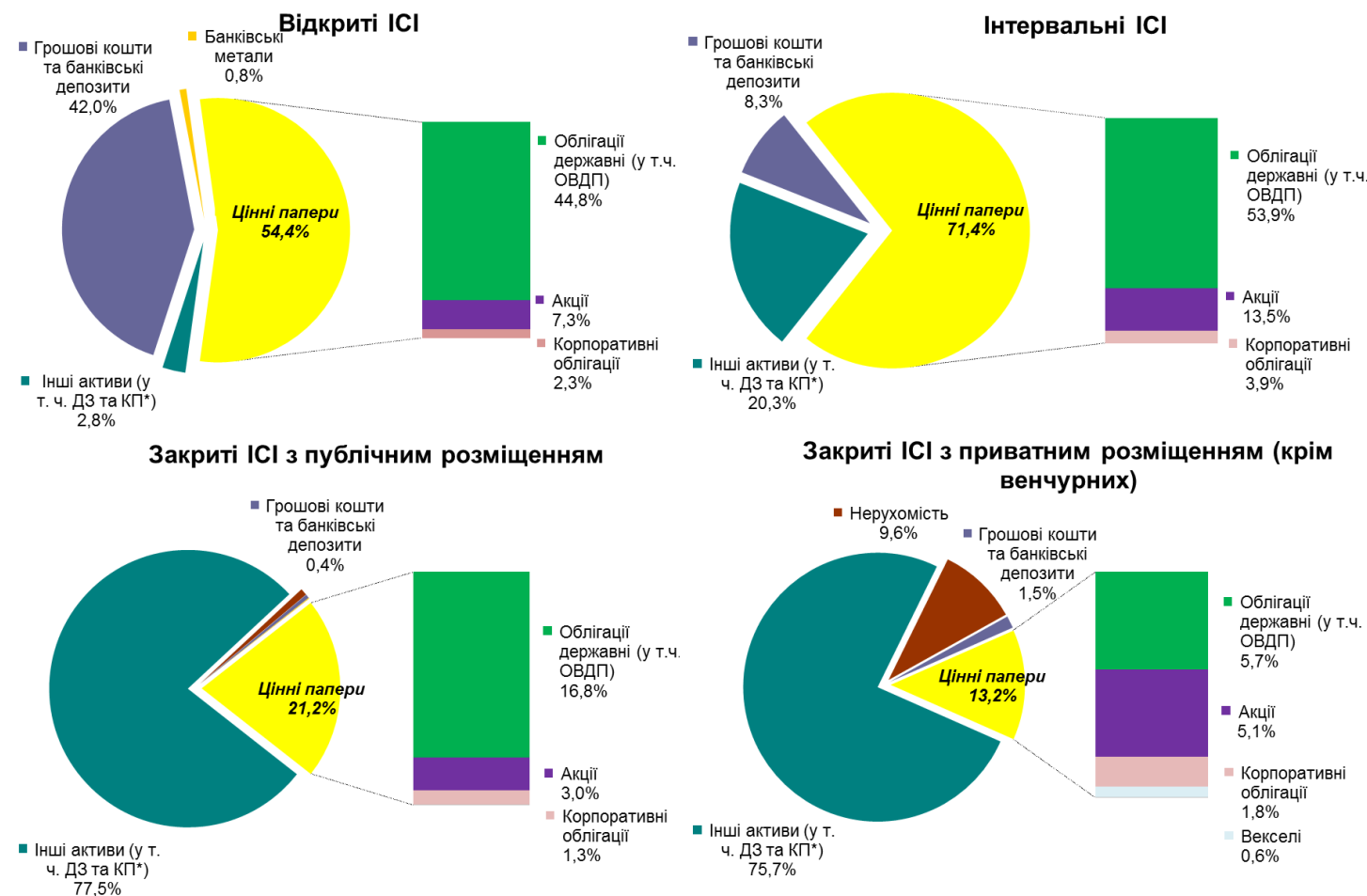

Рис. 12. Структура активів ІСІ за типами фондів станом на 30.06.2024 року

ОВДП та державні облигації загалом у 2-му кварталі 2024 року збільшилися в сукупній вартості та вазі в окремих секторах ІСІ за типами фондів та способами розміщення. Привабливість ОВДП дещо понизилася на тлі прискорення інфляції з 3.2% у березні до 4.8% у червні та одночасного зниження ставок, але останнє було незначним і залишало достатньо високу реальну доходність державних паперів, поєднану з їхньою відносно найменшою серед вітчизняних активів ризиковістю. У відкритих ІСІ зведений пакет ОВДП зріс за цей період, на відміну від попереднього кварталу, найбільше – у півтора рази (+50.5%), що дозволило йому збільшити частку в активах сектору з 43.2% у березні до 44.8% у червні. У закритих ІСІ з публічним розміщенням сукупна

вартість ОВДП та ОЗДП в активах збільшилася більш ніж удвічі (+138.9%) за 2-й квартал, що було частково зумовлено вищеописаними змінами у списку фондів, які потрапили в цей сектор на кінець червня у порівнянні з березнем. Також, це відбулося як за рахунок внутрішніх облигацій, так і зовнішніх, хоча обсяг других збільшився «тільки» на 60.4% і становив 2.3% від усіх державних облигацій в активах цих ІСІ на кінець червня (після 3.4% у березні). Загальна ж частка зобов'язань держави в активах сектору зросла за квартал із 7.5% до 16.8%. Натомість, вкладення в ОВДП у закритих фондах із приватним розміщенням (крім венчурних) скоротилися на 24.7%. В умовах переважно позитивної динаміки інших складових активів сектору це призвело до зниження ваги ОВДП в

них із 7.9% у березні до 5.7% у червні (на початку року – 6.0%). В інтервальних ІСІ пакет державних облігацій зменшився за 2-й квартал 2024 року на 0.1%, а його вага в активах сектору – із 54.0% до 53.9%. У венчурних ІСІ сукупні інвестиції в ОВДП на кінець 2-го кварталу 2024 року коштували на 12.7% менше, ніж на початок (після +16.5% за попередній квартал), а їхня частка в активах сектору скоротилася з 0.8% у березні до 0.7% у червні (як і на початку року).

Акції, не зважаючи на падіння українського фондового ринку на понад 12% за квартал (за індексом УБ), на кінець червня 2024 року зросли загалом на 0.7% за сукупною вартістю в активах відкритих ІСІ. Врешті, їхня вага тут усе ж понизилася – з 10.5% до 7.3%. В інтервальних фондах сукупна вартість акцій зросла за квартал на 1.6%, а їхня вага в активах сектору – із 13.3% до 13.5%. У закритих ІСІ з публічним розміщенням активи в акціях втратили 1.1%, тож їхня частка в активах сектору й далі зменшувалася, з 3.2% у березні до 3.0% у червні. У фондах із приватним розміщенням (крім венчурних) сукупні вкладення в акціях зросли на 0.5% за 2-й квартал, але їхня вага зменшилася з 5.3% до 5.1%. У венчурних ІСІ акції залишалися другим найпопулярнішим видом інструментів ринків капіталу в цей період, а зростання сукупної вартості вкладень у них на 3.6% підвищило їхню вагу в активах сектору в межах 1.3%.

Корпоративні облігації у 2-му кварталі 2024 року в активах відкритих фондів, на відміну від попередніх трьох місяців, зросли за сукупною вартістю: +11.9% (після -6.2%); це, однак, було слабше за нарощення інших складових активів сектору, тож їхня вага тут опускалася далі, з 2.9% у березні до 2.3% у червні. Значно стрімкіше зросли сукупні вкладення у ці інструменти в закритих ІСІ із публічним розміщенням: рівно удвічі (після -5.2% за 1-й квартал); це збільшило їхню частку в активах сектору з 0.7% до 1.3%. Натомість, у фондах цього типу з приватним розміщенням ці вкладення зменшилися на 10.9%, а їхня вага в активах – із 2.1% до 1.8%. В інтервальних ІСІ сукупна вартість вкладень у корпоративні облігації майже не мінилася за цей квартал (-0.2%), що зберегло їхню частку тут на рівні 3.9%. У венчурних ІСІ вкладення в корпоративні облігації зросли відносно найменше серед усіх фондових інструментів в активах за цей квартал (+2.3%), але в абсолютному виразі – найбільше, адже залишалися найбільш затребуваним

видом цінних паперів для сектору: їхня вага у 2-му кварталі 2024 року несуттєво збільшилася в межах 2.4%.

Грошові кошти на поточних і депозитних рахунках ІСІ у банках у квітні-червні 2024 року зросли як за сукупною вартістю, так і вагою в активах усіх секторів ІСІ, окрім закритих невенчурних із приватним розміщенням. У відкритих фондах, які отримали відносно значний притік капіталу у червні та за підсумками кварталу, обсяг грошей збільшився найсуттєвіше (+55.5%), що забезпечило зростання їхньої частки в активах цих ІСІ загалом із 39.2% до 42.0%. В інтервальних фондах сукупні кошти в банках майже не змінилися (+0.1%), тож і їхня вага – теж (8.3%). Закриті ІСІ з приватним розміщенням (крім венчурних), мали скорочення грошей на понад чверть (-25.9%), що зменшило їхню вагу в активах сектору, на тлі динаміки інших складових, із 2.1% до 1.5%. У венчурних же ІСІ кошти зросли відносно найбільше: +13.1%, а їхня частка в активах – із 2.2% березні до 2.5% у червні.

«Інші» активи⁸ – найбільша складова активів венчурних (рис. 13) та інших фондів закритого типу – у перших за 2-й квартал 2024 року зросли ще на 1.1%. Це знову було слабше за приріст активів сектору в цілому, тож зниження їхньої ваги тут тривало: з 86.1% у березні до 85.8% у червні.

Сукупна вартість **нерухомості** у венчурних ІСІ у квітні-червні 2024 року зростала далі (+2.8%), як і її вага – у межах 5.3%.

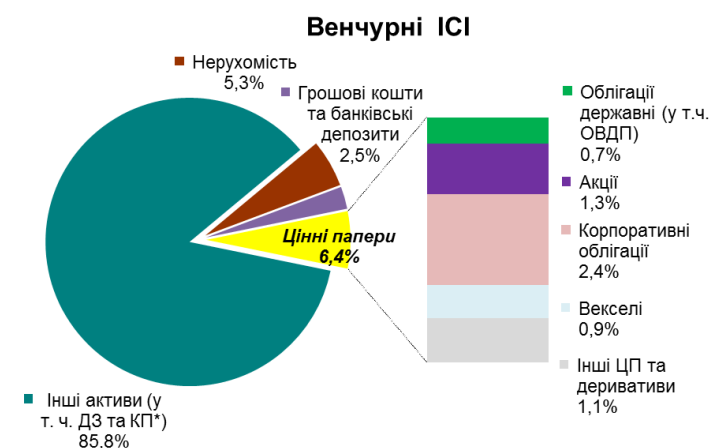

Рис. 13. Структура активів венчурних ІСІ станом на 30.06.2024 року

⁸ До «інших» активів належать корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах, а також дебіторська заборгованість, у тому числі

позики компаніям, у яких ІСІ володіють часткою в капіталі (для венчурних фондів).

Портфель цінних паперів та деривативів усіх ІСІ в цілому у 2-му кварталі 2024 року сповільнив зростання до +1.8% (із +6.1% у 1-му) й на кінець червня коштував **41 519 млн грн** (табл. 7).

Сукупна вартість усіх видів наявних інструментів збільшилася, окрім, *державних облігацій* (-6.1%, після +17.5% за 1-й квартал), що опустило їхню вагу в портфелі цінних паперів в активах усіх ІСІ з 15.3% у березні до 14.1%. Зведений пакет *корпоративних облігацій*, що був найбільшим у фондовому портфелі ІСІ, зріс, хоча й відносно найменше, – на 2.3% за квартал, проте цього було достатньо для збільшення його ваги тут із 35.1% у березні до 35.2% у червні.

Вкладення ІСІ в *акції*, попри подальше падіння блакитних фішок у квітні-червні 2024 року, знову додали у сукупній вартості (+3.3%), що підняло їхню вагу в агрегованому портфелі ІСІ з 21.1% до 21.4%. Сума *векселів* у портфелі усіх ІСІ зросла відносно найбільше за цей квартал, на 4.7%, тож їхня частка тут збільшувалася далі – з 12.3% у березні до 12.7% у червні 2024 року. «*Інші*» *цінні папери та деривативи* також стало зростали: +4.3% сукупної вартості; їхня вага, у портфелі інструментів ринків капіталу в активах ІСІ, відповідно, зросла з 16.2% до 16.6%. Із них 99.9% у червні, як і в березні й на початку року, були у венчурних ІСІ.

Таблиця 7. Портфель цінних паперів та деривативів ІСІ у 2-му кварталі 2024 року

Тип ЦП	Сукупна вартість ЦП у портфелях ІСІ, млн грн	Частка у зведеному портфелі ЦП ІСІ	Зміна за квартал, млн грн	Зміна, %
Корпоративні облігації	14 620,6	35,2%	323,0	2,3%
Акції	8 881,3	21,4%	281,5	3,3%
Облігації державні	5 861,9	14,1%	-383,6	-6,1%
Векселі	5 264,2	12,7%	235,2	4,7%
<i>Інші ЦП та деривативи</i>	6 890,8	16,6%	283,7	4,3%
РАЗОМ	41 518,8	100,0%	739,7	1,8%

Вартість фондового портфеля **ІСІ, крім венчурних**, у 2-му кварталі 2024 року також продовжувала зростати, хоч і дещо повільніше: +6.9% (після +11.3% за 1-й); на кінець червня вона становила **3 176 млн грн** (табл. 8).

Найбільш суттєво на це знову вплинуло збільшення вкладень в *ОВДП та ОЗДП*: +13.2%. Їхня вага у зведеному портфелі інструментів ринків капіталу в цих ІСІ, як наслідок, зросла з 53.4% у березні 56.5% у червні. Сукупна вартість вкладень невенчурних фондів в *акції* у цьому кварталі зросла ще на 0.3%, тож частка цих інструментів у портфелі ІСІ,

крім венчурних, скорочувалася далі: 31.7% у березні до 29.8% у червні.

Корпоративні облігації у зведеному фондовому портфелі цих ІСІ, навпаки, втратили 0.3% за 2-й квартал, а їхня частка тут зменшилася з 11.4% до 10.7%. Сукупна вартість *векселів* зменшилася на 6.1% (після +39.7%), а їхня вага – з 3.2% до 2.8%. Зведений пакет «*інших*» *цінних паперів та деривативів* невенчурних ІСІ в 2-му кварталі 2024 року не змінився за сукупною вартістю, а отже його вага у фондовому портфелі в цих умовах падала далі – в межах 0.2%.

Таблиця 8. Портфель цінних паперів та деривативів ІСІ, крім венчурних, у 2-му кварталі 2024 року

Тип ЦП	Сукупна вартість ЦП у портфелях ІСІ, млн грн	Частка у зведеному портфелі ЦП ІСІ	Зміна за квартал, млн грн	Зміна, %
Облігації державні	1 796,1	56,5%	210,0	13,2%
Акції	945,2	29,8%	2,8	0,3%
Корпоративні облігації	338,4	10,7%	-0,9	-0,3%
Векселі	89,9	2,8%	-5,8	-6,1%
<i>Інші ЦП та деривативи</i>	6,8	0,2%	0,0	0,0%
РАЗОМ	3 176,5	100,0%	206,0	6,9%

2.7. Доходність ІСІ та інших напрямків інвестування

У 2-му кварталі 2024 року у більшості секторів ІСІ за типами фондів і способами розміщення та за класами активів результати діяльності покращилися, а в 6-ти із 8-ми з них вони загалом залишалися позитивними (за аналогічний період рік тому – три з 8-ми). Це відбувалося на тлі продовження спаду на фондовому ринку України, що втратив іще понад 12%, в умовах продовження атак росії на інфраструктурні підприємства, акції яких включені до основного вітчизняного індексу. Квартальна доходність ІСІ, значну частку активів яких було інвестовано в акції, у квітні-червні залишалася або стала негативною.

У той час як індекс УБ мав, як і раніше, тільки 6 акцій упродовж 2-го кварталу, у відкритих та інтервальних фондах, що мали найбільшу частку цінних паперів в активах серед різних секторів ІСІ, на кінець червня було, відповідно, 37 та 56 емітентів (у т. ч. 28 та 49 – акцій), а випусків цінних паперів – 61 у відкритих та 77 в інтервальних.

За підсумками 2-го кварталу 2024 року, найбільш доходними фінансовими інструментами для роздрібних інвесторів залишалися *строкові річні банківські депозити у «золоті»*: +8.2% (рис. 14)⁹, адже ціна на золото зростала далі. При цьому гривневі *ОВДП* зберігали одну з найвищих доходностей серед доступних для інвестування інструментів: однорічні державні облігації за цей квартал знову забезпечили близько +4.2%, що не оподатковуються. Вклади у гривні та доларі США принесли, відповідно, 3.7% та 3.4% за квітень-червень – на тлі майже незмінних ставок закладами у національній валюті та її подальшої девальвації щодо долара у цей період. Депозити в *євро* у цьому кварталі забезпечили 2.3%, адже курс гривні до цієї валюти також просів. Житлова *нерухомість* на вторинному ринку у середньому подешевшала на 0.3% за квартал.

Найвищу середню доходність серед різних секторів ІСІ загалом та з-поміж ІСІ за типами фондів і способами розміщення у 2-му кварталі 2024 року забезпечили закриті ІСІ з приватним розміщенням: +3.6% (після +0.5%).

Діапазон показників різних фондів у секторі значно піднявся: від -10.6% до +92.6%. Без урахування крайніх значень середня доходність у секторі становила +1.3%. *Позитивні результати кварталу забезпечили 17 фондів із 36-ти (47%, після 50% за попередній квартал)*. Також, 8 фондів принесли більший дохід, ніж річні строкові депозити у *євро*, 7 – щонайменше компенсували втрати від інфляції, 6 – були доходнішими за депозити у доларі США, чотири – ніж у гривні та в порівнянні з однорічними ОВДП, а три – ніж депозити в золоті.

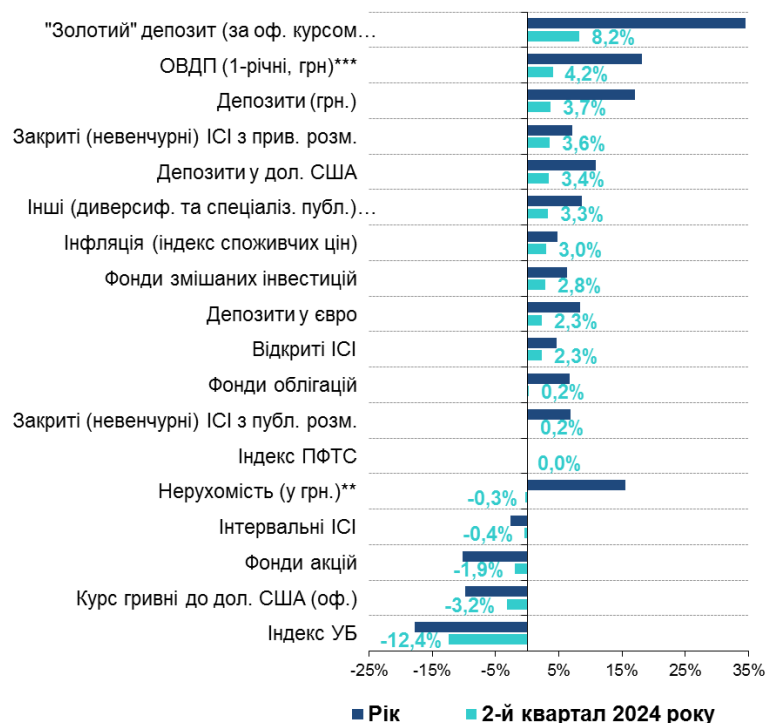

Рис. 14. Доходність ІСІ, депозитів, індексів акцій та рівень інфляції у 2-му кв. 2024 року та за рік¹⁰

Відкриті ІСІ у 2-му кварталі 2024 року принесли середні +2.3% (після -0.1% за попередній). Діапазон показників окремих фондів цього типу розришився й піднявся: від -11.9% до +16.3%. *Із 16-ти відкритих ІСІ 13 забезпечили зростання вартості*

⁹ Для адекватного порівняння доходності різних напрямків інвестування (видів активів) необхідно враховувати ліквідність ІСІ, зокрема, відкритого типу, що дозволяють виходити з інвестицій у будь-який робочий день без втрати доходності, на відміну від строкових банківських вкладів, які, переважно, передбачають перерахунок відсоткового доходу при достроковому поверненні коштів за ставкою вкладів на поточних рахунках (близькою до нуля). Водночас, розрахована доходність ІСІ не враховує можливі комісії та інші витрати при вході/виході до/із фондів. Також не враховується оподаткування інвестиційного прибутку при виході з фонду та оподаткування відсотків за депозитами.

¹⁰ Доходність ІСІ розрахована за даними звітності за 2-й квартал 2024 року щодо 16-ти відкритих, 14-ти інтервальних, 60-ти закритих ІСІ (у т. ч. 24-х із публічним розміщенням та 36-ти – з приватним) та за даними звітності за попередні періоди – див. [Рейтинги: ІСІ за типами фондів та ІСІ \(диверсифіковані публічні\) - за класами фондів](#). Інфляція розрахована за даними Державної служби статистики України (до попереднього місяця). Дані щодо цін на нерухомість – Держстат. Доходність за рік для ОВДП - для облігацій в обігу у червні 2023 року зі строком погашення 1 рік.

своїх *сертифікатів* за цей час (81%, після 63% за попередній квартал). Також, 11 фондів цього типу були доходнішими за річні строкові депозити у євро, 10 – щонайменше компенсували втрати від інфляції за квітень-червень, 9 – були доходнішими за річні строкові депозити у доларі США, 8 – ніж у гривні, 6 – ніж однорічні ОВДП, а один фонд спромігся випередити й «золоті» депозити.

Закриті ІСІ з публічним розміщенням мали середні **+0.2%** у 2-му кварталі 2024 року (після +8.0% за 1-й). Діапазон показників окремих фондів у секторі значно звужився й дещо опустився: від -10.4% до +9.0%. *Із усіх 24-ти цих ІСІ кварталний приріст інвестицій забезпечили 10 фондів (42%, після 65% за попередній квартал).* Також, 8 цих фондів забезпечили більший дохід, ніж річні строкові депозити у євро, 6 – ніж у гривні й доларі США та вище однорічних ОВДП, а також уберегли вкладення інвесторів від інфляції, два – були доходнішими за депозити в золоті.

Інтервальні ІСІ показали середні **-0.4%** за цей квартал (після -4.0% за 1-й). *Позитивну доходність принесли 6 фондів із 14-ти (42%, після 57%).* Також, три цих фонди більш ніж компенсували втрати інвесторів від інфляції та були доходнішими, ніж строкові річні депозити у гривні, доларі США та євро, а один – приніс дохід вищий за однорічні ОВДП.

Серед диверсифікованих і спеціалізованих ІСІ з публічним розміщенням за класами активів у 2-му кварталі 2024 року найдоходнішими знову були «інші» фонди: +3.3% (після +4.0%), серед яких знову 75%, тобто три фонди продемонстрували зростання вартості своїх сертифікатів і щонайменше компенсували втрати від інфляції за квітень-червень, а також були доходнішими за річні строкові депозити доларі США та євро, два – ніж у гривні, а один – мав доходність вище однорічних гривневих ОВДП, на рівні з депозитами у золоті.

Фонди змішаних інвестицій у квітні-червні 2024 року мали середні **+2.8%** (після -0.1%). Результати окремих 18-ти фондів у секторі варіювалися від -3.2% до +16.3%. Загалом, знову 13 таких фондів мали позитивну доходність за квартал (72%). Також, 8 із них були доходнішими за строкові річні депозити в євро, 7 – щонайменше компенсували втрати від інфляції за цей квартал, 6 – забезпечили більший дохід, ніж депозити у гривні й доларі США, три – ніж однорічні ОВДП, один – ніж вклади у золоті.

Фонди облігацій забезпечили середні **+0.2%** за 2-й квартал (після +2.1% за 1-й). Два із чотирьох фондів цього класу, як і в попередньому кварталі, принесли позитивні результати (негативний – один), більш ніж компенсували інфляцію й були доходнішими за строкові річні депозити в іноземних валютах та у гривні, а також у порівнянні з однорічними ОВДП.

Фонди акцій у 2-му кварталі 2024 року скоротили втрати до **-1.9%** у середньому (із -4.3% за 1-й). При цьому один із п'яти таких фондів практично не зазнав зміни вартості свого сертифіката, а решта мали значно кращі показники, ніж індекс УБ.

За рік у червні позитивний і найбільший серед ІСІ результат для інвесторів забезпечили «інші» фонди (+8.6%), а найбільші річні збитки, як і раніше, були у **фондах акцій (-10.2%),** на тлі падіння індексу УБ на 17.8% за цей час. **Фонди облігацій,** що лідирували за річною доходністю у березні й на початку 2024 року, на кінець червня мали середні +6.7%. Несуттєво відставали й **фонди змішаних інвестицій (+6.4%).**

Серед ІСІ за типами фондів і способами розміщення, найдоходнішими за останній рік були **закриті фонди із приватним розміщенням (+7.2%)** та з публічним (+6.8%). **Відкриті ІСІ** також забезпечили приріст інвестицій своїх учасників за рік: +4.6% у середньому.

3. Резюме

У 2-му кварталі 2024 року індустрія управління активами інститутів спільного інвестування в Україні залишалася доволі стабільною. В умовах повномасштабної війни росії проти України, що на кінець червня тривала вже 28 місяців поспіль, галузь повернулася і до кількісного зростання за всіма основними показниками.

Ключовими трендами індустрії у квітні-червні 2024 року були:

- Перше цього року збільшення кількості КУА та подальше збільшення кількості зареєстрованих і сформованих ІСІ – як і раніше, переважно за рахунок венчурних КІФ;
- Сповільнення квартального зростання сукупної вартості активів і ВЧА визнаних ІСІ в цілому, при цьому:
- Зростання ВЧА в усіх секторах ІСІ, окрім інтервальних – за незмінної кількості діючих фондів у них, а також серед відкритих ІСІ; серед венчурних фондів значним чинником зростання, як і раніше, було збільшення кількості таких фондів, попри закриття частини з них;
- Перший за три квартали й найбільший із 1-го кварталу 2021 року чистий притік капіталу до відкритих ІСІ, що значно посилив позитивну динаміку ВЧА сектору;
- Подальше збільшення сукупних інвестицій юридичних осіб-резидентів України в ІСІ й одночасне скорочення їхньої частки у сукупній ВЧА фондів на тлі стрімкішого зростання коштів місцевих індивідуальних інвесторів, вага яких у сукупній ВЧА ІСІ в цілому та у венчурних фондах зокрема продовжувала підвищуватися;
- Продовження зростання кількості інвесторів в усіх секторах ІСІ за типами фондів і способами розміщення, окрім закритих ІСІ з приватним розміщенням (крім венчурних); особливо стрімке її нарощення у закритих фондах із

публічним розміщенням – внаслідок переходу одного фонду з однієї категорії за способом розміщення в іншу, а також завдяки залученню нових учасників до нього та до нового фонду, що вийшов на ринок у цей період; у відкритих ІСІ кількість інвесторів зросла вдруге поспіль;

- Подальше збільшення частки цінних паперів і деривативів тільки в активах інтервальних і закритих ІСІ з публічним розміщенням; при цьому – продовження нарощення сукупної вартості вкладень в ОВДП та їхньої ваги тільки у відкритих і закритих ІСІ з публічним розміщенням; зростання сукупних вкладень і частки в активах акцій у деяких секторах, зокрема в інтервальних ІСІ;
- Підвищення доходності у більшості секторів ІСІ за типами фондів, способами розміщення та класами активів порівняно з попереднім кварталом і позитивна доходність у шести із восьми з них.

Отже, у 2-му кварталі 2024 року галузь ІСІ в Україні зберігала стійкість і висхідні тренди як за кількістю учасників, так і за динамікою активів фондів в управлінні й результатами діяльності переважної більшості з них, що відбувалося на тлі продовження воєнних дій. Жодна КУА у цей період не вийшла з ринку, а створення нових фондів – здебільшого венчурних ІСІ в корпоративній формі – прискорилося як і, проте, закриття старих, які не здійснювали свою діяльність.

На кінець червня 2024 року сукупна вартість активів ІСІ, проінвестованих у переважно українські компанії з десятків різних секторів економіки, включно із наданими їм позиками або придбаними їхніми акціями, облігаціями і векселями, становила близько 553 млрд грн. Крім того, ІСІ продовжували надавати кредитну підтримку держави через придбані ОВДП України на загальну суму майже 6 млрд грн. Вони також залишалися кредиторами банків, де кошти ІСІ зросли на 1.7 млрд грн, до понад 15 млрд грн.

Додаткова інформація про ІСІ на сайті УАІБ:

- [Ринок у цифрах](#)
- Довідник ІСІ: [Фонди в управлінні](#)